

OBSAH

PREDHOVOR	15
1 ÚVOD (M. Čakrt)	17
1.1 Analytická chémia a chemická analýza	17
1.2 Práca s odbornou literatúrou	20
1.3 Vedenie pracovných záznamov	22
1.4 Odber a príprava analytickej vzorky	24
1.5 Bezpečnosť a hygiena práce v chemickom laboratóriu	27
2 SPRACOVANIE VÝSLEDKOV ANALYTICKÝCH MERANÍ (J. Mocák)	30
2.1 Približné hodnoty veličín	30
2.1.1 Platné číslice, zaokrúhľovanie	30
2.1.2 Chyby približných hodnôt	32
2.2 Základy štatistického spracovania údajov	33
2.2.1 Základné štatistické charakteristiky	33
2.2.2 Aplikácia zákona o šírení chýb	38
2.3 Štatistické testovanie hypotéz	40
2.3.1 Testovanie odľahlosti (vylučovanie odľahlých výsledkov)	40
2.3.2 Testovanie správnosti a testovanie zhodnosti	42
2.4 Závislosť medzi premennými, lineárna závislosť a zložitejšie závislosti	44
2.5 Kontrolné úlohy a príklady	48
3 ZÁKLADNÉ LABORATÓRNE POMÔCKY A OPERÁCIE (M. Čakrt)	50
3.1 Chemikálie a roztoky	50
3.2 Materiály a čistenie nádob a pomôcok pre chemické analýzy	53
3.3 Zahrievanie a sušenie	58
3.4 Rozpúšťanie a rozklad vzoriek (J. Polonský)	61
3.5 Odparovanie	64
3.6 Práca s plynmi	65
4 ZÁKLADNÉ MERANIA V ANALYTICKOM LABORATÓRIU	70
4.1 Meranie hmotnosti (váženie)	70
4.2 Meranie objemu kvapalín	74
4.2.1 Odmerné nádoby	74

4.2.2	Kalibrovanie a skúšanie odmerných nádob	80
4.3	Meranie objemu, tlaku a prietoku plynov (M. Čakrt)	83
4.3.1	Meranie objemu plynu	83
4.3.2	Meranie tlaku	85
4.3.3	Meranie prietoku plynu	89
4.4	Meranie teploty (J. Polonský)	90
4.4.1	Teplomery	90
4.4.2	Stanovenie teploty topenia tuhej látky	94
4.4.3	Stanovenie teploty varu kvapaliny	97
4.5	Meranie hustoty	98
4.5.1	Stanovenie hustoty kvapalín	99
4.5.1.1	Pyknometrické stanovenie hustoty kvapalín	99
4.5.1.2	Stanovenie hustoty hustomerom	101
4.5.1.3	Iné spôsoby stanovenia hustoty kvapalín	102
4.5.2	Meranie hustoty tuhých látok	102
4.5.2.1	Pyknometrické určenie hustoty tuhých látok	103
4.5.2.2	Meranie hustoty tuhých látok na základe vztlaku	103
4.5.2.3	Meranie hustoty práškových materiálov metódou vznášajúcich sa častíc	103
4.6	Meranie času (M. Čakrt)	104
4.7	Meranie základných elektrických veličín	105
4.7.1	Jednotky a etalóny elektrického prúdu, napätia a odporu	106
4.7.2	Elektrické meracie prístroje	109
4.7.3	Meranie elektrických veličín	111
4.7.4	Stanovenie elektrickej vodivosti kvapalín (konduktometria)	113
4.8	Kontrolné úlohy a príklady	115
5	ZÁKLADNÉ VÝPOČTY V ANALYTICKEJ CHÉMII	116
5.1	Kvantitatívne zloženie chemických sústav	116
5.2	Výpočty výsledkov chemických analýz	119
5.2.1	Nezávislé metódy	119
5.2.2	Metódy porovnávania s vonkajšími štandardmi	119
5.2.3	Metódy štandardných prídavkov	120
5.2.3.1	Metódy jedného prídavku štandardu	121
5.2.3.2	Metódy viacerých štandardných prídavkov	122
5.2.4	Metódy vnútorných štandardov	125
5.2.5	Grafické metódy	125
5.3	Kontrolné úlohy a príklady	126
6	GRAVIMETRIA (J. Polonský)	128
6.1	Princíp metód gravimetrických stanovení	128
6.2	Pracovná technika vázkovej analýzy	129
6.2.1	Zrážanie a dekantácia	129
6.2.2	Filtrácia a premývanie zrazenín	131
6.3	Výpočet výsledku gravimetrického stanovenia	137
6.4	Gravimetrické stanovenia	139
6.4.1	Stanovenie síranov vo forme síranu bárnateho	139
6.4.2	Stanovenie železa vo forme oxidu železitého	140
6.4.3	Stanovenie vápnika vo forme šťaveľanu vápenateho	140
6.4.4	Stanovenie niklu použitím Čugajevovho skúmadla	141

6.4.5	Stanovenie olova vo forme antranilanu olovnatého	142
6.5	Kontrolné úlohy a príklady	142
7	ODMERNÁ ANALÝZA (M. Čakrt)	144
7.1	Princípy a rozdelenie metód odmernej analýzy	144
7.2	Pracovná technika odmerných analýz	148
7.3	Výpočet výsledku odmerného stanovenia	149
7.4	Acidobázické titrácie	152
7.4.1	Príprava a štandardizácia odmerných roztokov kyselín	155
7.4.2	Príprava a štandardizácia odmerných roztokov zásad	157
7.4.3	Stanovenie silných kyselín a silných zásad	159
7.4.4	Stanovenie slabých kyselín	159
7.4.5	Stanovenie kyseliny trihydrogenfosforečnej	160
7.4.6	Alkalimetrické stanovenie veľmi slabých kyselín	161
7.4.6.1	Stanovenie kyseliny boritej	161
7.4.6.2	Stanovenie amónnych solí formaldehydovou metódou	162
7.4.6.3	Stanovenie aminokyselín formaldehydovou metódou	163
7.4.7	Stanovenie dusíka v organických látkach podľa Kjeldahla	164
7.5	Titrácie založené na reakciách vzniku komplexných zlúčenín	166
7.5.1	Merkurimetria	168
7.5.1.1	Príprava a štandardizácia odmerného roztoku dusičnanu alebo chloristanu ortu- natého	169
7.5.1.2	Stanovenie chlóru v organickej látke po oxidačnej mineralizácii podľa Schöni- gera	170
7.5.2	Chelatometria	171
7.5.2.1	Príprava a štandardizácia odmerného roztoku Chelatonu 3	173
7.5.2.2	Priame chelatometrické titrácie katiónov	175
7.5.2.3	Stanovenie zmesí katiónov	177
7.5.2.4	Spätné a nepriame chelatometrické stanovenia	178
7.6	Zrážacie titrácie	179
7.6.1	Argentometria	180
7.6.1.1	Príprava a štandardizácia odmerného roztoku dusičnanu strieborného	181
7.6.1.2	Stanovenie chloridov alebo bromidov podľa Mohra	182
7.6.1.3	Stanovenie halogenidov a rodanidov podľa Fajansa	183
7.6.1.4	Stanovenie chloridov podľa Volharda	184
7.6.2	Stanovenie síranov zrážacou titráciou odmerným roztokom chloristanu bárna- tého	185
7.7	Oxidačno-redukčné titrácie	186
7.7.1	Permanganátometria (manganometria)	188
7.7.1.1	Príprava a štandardizácia odmerných roztokov manganistanu draselného	188
7.7.1.2	Manganometrické stanovenia	190
7.7.2	Dichromatometria	194
7.7.2.1	Príprava štandardného roztoku dichrómanu didraselného	194
7.7.2.2	Dichromatometrické stanovenie železa	194
7.7.3	Jodometria	195
7.7.3.1	Príprava a štandardizácia jodometrických odmerných roztokov	196
7.7.3.2	Jodometrické stanovenia	199
7.7.4	Bromatometria	201
7.7.4.1	Príprava štandardného roztoku bromičnanu draselného	201

7.7.4.2	Bromatometrické stanovenia	201
7.8	Kontrolné úlohy a príklady	203
8	EXTRAKČNÉ METÓDY (J. Krupčík)	205
8.1	Princípy extrakčných metód používaných v analytickej chémii	205
8.2	Laboratórna technika extrakcie	209
8.3	Extrakčno-spektrofotometrické stanovenia	213
8.3.1	Stanovenie železa ako <i>tris</i> (8-chinolinolát) železitý	213
8.3.2	Stanovenie medi s dietylditiokarbamátom sodným, resp. olovnatým	214
8.3.3	Stanovenie dusitanov 1-naftylamínom	216
8.3.4	Stanovenie ortuti ditizónom	217
8.4	Kontrolné úlohy a príklady	218
9	KOLÓNOVÁ CHROMATOGRAFIA V SYSTÉMOCH KVAPALINA—TUHÁ FÁZA A KVAPALINA—KVAPALINA	219
9.1	Princípy kolónovej kvapalinovej chromatografie	219
9.1.1	Chromatografia kvapalina—adsorbent	219
9.1.2	Chromatografia kvapalina—kvapalina	221
9.2	Pracovná technika pre kolónovú kvapalinovú chromatografiu	221
9.2.1	Zariadenie pre kolónovú kvapalinovú chromatografiu	222
9.2.2	Charakterizácia náplní chromatografických kolón	225
9.2.3	Charakterizácia mobilnej kvapaliny	229
9.3	Vyhodnotenie výsledkov	232
9.3.1	Kvalitatívna analýza	232
9.3.2	Kvantitatívna analýza	235
9.3.3	Separáčna účinnosť	237
9.4	Analýza kolónovou chromatografiou v systéme kvapalina—adsorbent	239
9.4.1	Separácia azofarbív na alumine	239
9.4.2	Separácia derivátov aromatických uhľovodíkov	240
9.5	Analýza kolónovou chromatografiou v systéme kvapalina—kvapalina	242
9.5.1	Kvalitatívna analýza aromatických uhľovodíkov chromatografiou s obrátenými fázami	242
9.5.2	Separácia fenolu a 2-metylfenolu chromatografiou na obrátených fázach	243
9.6	Kontrolné úlohy a príklady	244
10	KOLÓNOVÁ IONEXOVÁ CHROMATOGRAFIA	245
10.1	Princípy kolónovej ionexovej chromatografie	245
10.2	Pracovná technika kolónovej ionexovej chromatografie	249
10.2.1	Zariadenia pre kolónovú ionexovú chromatografiu	249
10.2.2	Charakterizácia ionexov	252
10.2.3	Mobilná fáza	256
10.3	Ionexová chromatografia	256
10.3.1	Stanovenie výmennej kapacity ionexu	256
10.3.2	Stanovenie celkovej koncentrácie solí	258
10.3.3	Separácia chlorokomplexov medi a kobaltu chromatografiou na silnobázickom anexe	259
10.3.4	Analýza zmesi halogenidov	260
10.4	Separácia iónovým vylučovaním	263
10.4.1	Analýza zmesi karboxylovej a chlorovodíkovej kyseliny	263

10.4.2	Analýza strednosilných a slabých karboxylových kyselín	266
10.5	Kontrolné úlohy a príklady	268
11	GÉLOVÁ CHROMATOGRAFIA	269
11.1	Princípy gélovej chromatografie	269
11.2	Pracovná technika gélovej chromatografie	271
11.2.1	Zariadenia pre gélovú chromatografiu	271
11.2.2	Klasifikácia gélov	272
11.2.3	Mobilná fáza	273
11.3	Separácia gélovou chromatografiou	274
11.3.1	Stanovenie objemového rozdeľovacieho koeficienta	274
11.3.2	Separácia oligomérov etylénglykolu gélovou chromatografiou	276
11.4	Kontrolné úlohy a príklady	277
12	PLYNOVÁ CHROMATOGRAFIA	278
12.1	Princípy plynovej chromatografie	278
12.2	Pracovná technika plynovej chromatografie	279
12.2.1	Plynový chromatograf	279
12.2.2	Charakterizácia náplní chromatografických kolón	286
12.3	Vyhodnotenie výsledkov	289
12.3.1	Kvalitatívna analýza	289
12.3.2	Kvantitatívna analýza	291
12.3.3	Separčná účinnosť	293
12.4	Optimalizácia pracovných podmienok pri plynovochromatografickej analýze	293
12.4.1	Stanovenie optimálnej rýchlosti nosného plynu	293
12.4.2	Optimalizácia pracovnej teploty pri analýze plynovou chromatografiou	295
12.5	Analýza plynovou chromatografiou	298
12.5.1	Analýza zmesi propánu a butánu	298
12.5.2	Analýza alkoholov	301
12.5.3	Analýza zmesi uhlíkov kapiálnou plynovou chromatografiou	306
12.6	Kontrolné úlohy a príklady	312
13	CHROMATOGRAFIA S PLOŠNÝM USPORIADANÍM EXPERIMENTU	313
13.1	Princípy separácie	313
13.2	Experimentálne usporiadanie plošnej chromatografie	316
13.2.1	Nanášanie vzoriek	316
13.2.2	Vyvíjanie chromatogramov	317
13.2.3	Detekcia látok na chromatograme	318
13.3	Vyhodnotenie chromatogramov	319
13.3.1	Kvalitatívna analýza	319
13.3.2	Kvantitatívna analýza	321
13.4	Analýza vzoriek papierovou chromatografiou	323
13.4.1	Analýza aminokyselín	323
13.4.2	Analýza karboxylových kyselín	325
13.4.3	Analýza dikarboxylových kyselín	326
13.5	Analýza tenkovrstvovou chromatografiou	327
13.5.1	Stanovenie stupňa aktivity aluminy	327
13.5.2	Analýza aminokyselín	328

13.5.3	Analýza izomérnych nitroanilínov	329
13.6	Kontrolné úlohy a príklady	330
14	ELEKTROFORÉZA (J. Polonský)	331
14.1	Princípy analytickej elektroforézy	331
14.2	Pracovná technika elektroforézy na papieri	334
14.3	Elektroforetická analýza	336
14.3.1	Separácia a stanovenie aminokyselín	336
14.3.2	Separácia cukrov	337
14.4	Kontrolné úlohy a príklady	338
15	REFRAKTOMETRIA A INTERFEROMETRIA	339
15.1	Index lomu a refrakcia	339
15.2	Meranie indexu lomu	341
15.2.1	Refraktometre	342
15.2.2	Interferometre	344
15.3	Refraktometrické stanovenia	345
15.3.1	Stanovenie bromidu draselného vo vodných roztokoch	346
15.3.2	Refraktometrické stanovenie etanolu vo vodných roztokoch	346
15.4	Interferometrické stanovenia	346
15.4.1	Stanovenie sacharózy	346
15.4.2	Stanovenie obsahu kyseliny octovej	347
15.5	Kontrolné úlohy a príklady	347
16	POLARIMETRIA (B. Síleš)	348
16.1	Chiralooptická aktivita	348
16.2	Meranie uhla otočenia roviny polarizovaného žiarenia	351
16.2.1	Kruhové polarimetre	351
16.2.2	Sacharimetre	353
16.3	Polarimetrická analýza	354
16.3.1	Identifikácia opticky aktívnej látky	354
16.3.2	Stanovenie glukózy	354
16.3.3	Stanovenie sacharózy a glukózy v zmesi	355
16.4	Kontrolné úlohy a príklady	358
17	EMISNÁ SPEKTRÁLNA ANALÝZA	359
17.1	Princípy atómovej emisnej spektrálnej analýzy	359
17.2	Pracovná technika emisnej spektrálnej analýzy	361
17.2.1	Emisná plameňová fotometria	361
17.2.2	Kvalitatívna emisná spektrálna analýza	363
17.2.3	Kvantitatívna emisná spektrálna analýza	365
17.3	Plameňovo-fotometrická analýza	366
17.3.1	Určenie optimálneho tlaku acetylénu	366
17.3.2	Stanovenie sodíka a draslíka vo vodách	368
17.4	Spektrografická analýza	371
17.4.1	Kvalitatívna analýza	371
17.4.2	Kvantitatívna analýza	376
17.5	Kontrolné úlohy a príklady	380

18	ATÓMOVÁ ABSORPČNÁ SPEKTRÁLNA ANALÝZA	381
18.1	Princípy atómovej absorpčnej spektrometrie (AAS)	381
18.2	Pracovná technika atómovej absorpčnej spektrometrie	383
18.2.1	Zariadenie pre atómovú absorpčnú spektrometriu	383
18.2.2	Kvantitatívna analýza	389
18.3	Stanovenia použitím atómovej absorpčnej spektrometrie	390
18.3.1	Stanovenie vápnika	390
18.3.2	Stanovenie horčíka	393
18.4	Kontrolné úlohy a príklady	395
19	MOLEKULOVÁ ABSORPČNÁ SPEKTRÁLNA ANALÝZA VO VIDITEĽNEJ A ULTRAFIALOVEJ OBLASTI ŽIARENIA	396
19.1	Princípy analytickej spektrofotometrie	396
19.2	Technika analytickej spektrofotometrie	399
19.2.1	Meracie zariadenia a postupy	399
19.2.2	Kvantitatívna analýza	401
19.3	Spektrofotometrické stanovenia	402
19.3.1	Stanovenie železa	402
19.3.1.1	Spektrofotometrické stanovenie železa po reakcii Fe^{II} s 1,10-fenantrolínom	402
19.3.1.2	Spektrofotometrické stanovenie železa po reakcii Fe^{III} s tironom	404
19.3.2	Stanovenie chrómu a mangánu v oceli	405
19.3.3	Stanovenie stechiometrického zloženia komplexu	407
19.3.3.1	Stanovenie stechiometrického zloženia komplexu vzniknutého reakciou Fe^{II} s 1,10-fenantrolínom	409
19.3.4	Stanovenie disociačnej konštanty slabej jednoprotónovej kyseliny	411
19.3.4.1	Spektrofotometrické stanovenie disociačnej konštanty indikátora metylovej červene	413
19.3.5	Kinetické metódy spektrofotometrických analýz	415
19.3.5.1	Stanovenie meďi metódou tangent	416
19.3.5.2	Stanovenie ortuti metódou konštantného času	417
19.3.5.3	Stanovenie mangánu metódou konštantnej koncentrácie	418
19.4	Kontrolné úlohy a príklady	419
20	FLUORESCENČNÁ ANALÝZA	420
20.1	Princíp fluorescenčnej analýzy	420
20.2	Pracovná technika fluorescenčnej analýzy	422
20.3	Fluorimetrické stanovenia	424
20.3.1	Stanovenie chinínu	424
20.3.2	Stanovenie hliníka po reakcii s morínom	424
20.4	Kontrolné úlohy a príklady	426
21	NEFELOMETRIA	427
21.1	Princíp a podmienky nefelometrických stanovení	427
21.2	Pracovná technika nefelometrických stanovení	428
21.3	Nefelometrické stanovenia	429
21.3.1	Stanovenie chloridov	429
21.3.2	Stanovenie síranov	430
21.4	Kontrolné úlohy a príklady	431

22	INFRAČERVENÁ SPEKTROMETRIA (J. Mocák)	432
22.1	Základy infračervenej spektrometrie	432
22.1.1	Interakcia IČ žiarenia s látkou	432
22.1.2	Základné druhy vibrácií polyatómových molekúl	434
22.1.3	Infračervené absorpčné spektrum	435
22.2	Použitie infračervenej spektrometrie	436
22.2.1	Inštrumentácia a príprava vzorky	436
22.2.2	Interpretácia infračerveného spektra	439
22.2.3	Kvantitatívna analýza	443
22.3	Úlohy na laboratórne cvičenia	445
22.3.1	Príprava vzorky na meranie infračerveného spektra roztoku	445
22.3.2	Príprava vzorky na meranie infračerveného spektra nujolovej emulzie	445
22.3.3	Príprava vzorky na meranie infračerveného spektra KBr technikou	446
22.3.4	Všeobecný pracovný postup pri meraní infračerveného spektra	446
22.3.5	Kalibrácia prístroja pomocou polystyrénovej fólie	447
22.3.6	Určenie hrúbky kvety	447
22.4	Kontrolné úlohy a príklady	448
23	INTERPRETÁCIA JADROVÝCH MAGNETICKÝCH REZONANČNÝCH SPEKTIER	456
23.1	Základy NMR spektrometrie	456
23.1.1	Správanie sa atómových jadier v magnetickom poli	456
23.1.2	Chemický posun a integrácia rezonančného signálu	458
23.1.3	Spinovo-spinová interakcia	460
23.2	Technika a použitie NMR spektrometrie	461
23.2.1	Získanie NMR spektra	461
23.2.2	Zásady interpretácie ^1H NMR spektra	463
23.2.3	Zásady interpretácie ^{13}C NMR spektra	465
23.3	Kontrolné úlohy a príklady	467
24	INTERPRETÁCIA HMOTNOSTNÝCH SPEKTIER	480
24.1	Základy hmotnostnej spektrometrie	480
24.1.1	Tvorba a separácia iónov	480
24.1.2	Hmotnostné spektrum. Druhy iónov	482
24.1.3	Základné pravidlá fragmentácie molekuly	487
24.2	Určenie molekulového vzorca	489
24.3	Príklady na interpretáciu hmotnostných spektier	491
24.4	Kvantitatívna analýza	508
24.5	Kontrolné úlohy a príklady	509
25	POTENCIOMETRIA (M. Čakrt)	512
25.1	Základy analytickej potenciometrie	512
25.2	Technika a postupy potenciometrickej analýzy	515
25.2.1	Elektródy	516
25.2.2	Priama potenciometria	518
25.2.3	Prídavkové metódy	519
25.2.4	Potenciometrická indikácia titrácií	521
25.3	Priame potenciometrické stanovenia	525
25.3.1	Potenciometrické meranie pH sklenou elektródou	525

25.3.2	Stanovenie fluoridov použitím iónovoselektívnej elektródy	527
25.4	Potenciometrické titrácie	529
25.4.1	Acidobázické potenciometrické titrácie	529
25.4.1.1	Štandardizácia odmerného roztoku NaOH (asi 0,2 mol . L ⁻¹) potenciometrickou titráciou hydrogenftalanu draselného	529
25.4.1.2	Potenciometrická titrácia kyseliny trihydrogenfosforečnej	530
25.4.2	Oxidačno-redukčné potenciometrické titrácie	531
25.4.2.1	Príprava a štandardizácia odmerného roztoku síranu ceričitého	531
25.4.2.2	Cerimetrické stanovenie železa	533
25.4.2.3	Stanovenie mangánu podľa Linganea a Karplusa	534
25.4.3	Zrážacie a komplexometrické potenciometrické titrácie	535
25.4.3.1	Argentometrická potenciometrická titrácia chloridov	535
25.4.3.2	Chelatometrické potenciometrické titrácie	536
25.5	Kontrolné úlohy a príklady	537
26	ELEKTROGRAVIMETRIA A COULOMETRIA	538
26.1	Elektrolýza. Základné pojmy	538
26.2	Pracovná technika	539
26.2.1	Elektrogravimetria	539
26.2.2	Coulometria	540
26.3	Elektrogravimetrické stanovenia	545
26.3.1	Elektrogravimetrické stanovenie medi pri riadenom prúde	545
26.3.2	Stanovenie olova a kadmia elektrogravimetriou pri riadenom potenciáli katódy	546
26.4	Coulometrické stanovenia	548
26.4.1	Stanovenie železa coulometriou pri konštantnom potenciáli	548
26.4.2	Coulometrické titrácie elektrolyticky generovaným jódom	549
26.4.3	Stanovenie amoniaku coulometrickou titráciou elektrolyticky generovaným brómnanom	551
26.5	Kontrolné úlohy a príklady	553
27	POLAROGRAFIA (J. Mocák)	554
27.1	Základy polarografie	554
27.1.1	Polarografická inštrumentácia, vlastnosti ortufovej kvapkovej elektródy	554
27.1.2	Polarografické prúdy	557
27.2	Kvalitatívna a kvantitatívna polarografická analýza	559
27.3	Polarografické merania	562
27.3.1	Stanovenie konštant ortufovej kvapkovej elektródy	562
27.3.2	Záznam polarografickej krivky	563
27.3.3	Registrácia kyslíkového maxima a jeho potlačenie	564
27.3.4	Záznam a vyhodnotenie <i>I-E</i> krivky	566
27.3.5	Stanovenie kyseliny askorbovej	568
27.4	Kontrolné úlohy a príklady	570
28	TITRÁCIE S POLARIZOVANÝMI ELEKTRÓDAMI	574
28.1	Spôsoby titrácií s polarizovanými elektródami	574
28.2	Amperometrická titrácia s jednou indikačnou elektródou	575
28.2.1	Odvedenie titračných kriviek	575
28.2.2	Amperometrická titrácia olova dichrómanom draselným	577
28.2.3	Komplexometrická amperometrická titrácia zinku, kadmia a niklu	578

28.3	Amperometrická titrácia s dvoma indikačnými elektródami	580
28.3.1	Odvodenie titračných kriviek	580
28.3.2	Stanovenie jódu titráciou tiosíranom sodným	583
28.3.3	Bromatometrické stanovenie antimónu vo vínane antimonylodraselnom	585
28.4	Potenciometrická titrácia pri konštantnom prúde	586
28.4.1	Titračné krivky	586
28.4.2	Stanovenie 8-chinolinolu bromatometrickou potenciometrickou titráciou s konštantným prúdom	588
28.5	Kontrolné úlohy a príklady	590
29	ELEKTROCHEMICKÁ ROZPÚŠŤACIA ANALÝZA (M. Čakrt)	592
29.1	Princípy elektrochemickej rozpúšťacej analýzy	592
29.2	Technika elektrochemickej rozpúšťacej analýzy	593
29.2.1	Rozpúšťacia voltamperometria	595
29.2.2	Galvanostatická rozpúšťacia analýza	597
29.3	Stanovenie stopových obsahov kovov	597
29.3.1	Stanovenie striebra použitím pracovnej elektródy zo sklovitého uhlíka	598
29.3.2	Stanovenie olova (alebo kadmia) použitím ortufovej filmovej elektródy	599
29.4	Kontrolné úlohy a príklady	601
30	ENTALPIOMETRIA	602
30.1	Princípy entalpiometrických analýz	602
30.2	Pracovná technika	603
30.3	Entalpiometrické merania	606
30.3.1	Overenie linearity odozvy termistorového teplomera	606
30.3.2	Stanovenie koncentrácie železatej soli priamou injekčnou entalpiometriou	608
30.3.3	Stanovenie koncentrácie manganistanu inverznou injekčnou entalpiometriou	608
30.4	Kontrolné úlohy a príklady	609
	LITERATÚRA	610
	PRÍLOHY	612
	REGISTER	631